

Nr 669

Av herr Holmberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 73, angående vissa markförvärv för försvaret.

Det kan anföras en mängd invändningar mot flygförvaltningens begäran att 21 kvadratmil i Norrbotten skall upplåtas till skjutfält för robotvapen. Länsstyrelsen i Norrbotten har förklarat sig vara »mycket betänksam mot den begärda markupplåtelsen», och i samma anda har frågan behandlats inom landstinget och de närmast berörda kommunalförsamlingarna. Bland allmänheten i Norrbotten finns det mycket starka stämningar för en helt avvisande hållning.

Skälen till detta är olika. Det har sålunda väckt oro att de mest energiska anhängarna av robotövningar i Norrbotten också tillhör de kretsar som anser att övningar av detta slag så småningom skall utvecklas till prov med atombomber i länets fjällvärld.

I Norrbotten har de militära anordningarna redan tidigare utbrejts på ett sätt som blivit till allvarligt men för länets befolkning. De s. k. militära skyddsområdena har utsträckts till en mycket stor del av länets territorium. De omfattar flertalet stora samhällen i kustbygden, det mesta av skärgården och sträcker sig i vissa fall tiotals mil in i landet. Alla tidningar i Norrbotten, oberoende av politisk uppfattning, har reagerat mycket starkt mot denna orimliga utbredning av de militära skyddsområdena och påvisat de skador och stora olägenheter för turismen och länsbefolkningens fritidssysselsättning, som uppstått genom militärens ständigt ökade bestämmanderätt.

Flera kommuner har också uppvakttat myndigheterna för att få slut på militärens veto mot viktiga väg- och brobyggen.

Det är vidare tydligt att de stora försummelserna från statens sida i fråga om Tornedalens näringsliv delvis också beror på eftergifterna för militära krav.

Kustjärnvägen blev inte heller vad befolkningen och näringslivets representanter hade hoppats, därför att militären bestämt motsatte sig den lösning, som var klart överlägsen ur civilbefolkningens synpunkt.

I Norrbottens inland, som delvis berörs av den nu aktuella markupplåtelsen, har det pågått en långvarig kamp från befolkningens sida för att få myndigheternas medverkan för industrialisering och bättre kommunikationer. Med undantag för kraftverksbyggena, som i huvudsak bara åstadkommer en tillfällig uppblomstring, har förändringarna i fråga om det norrbott-

niska inlandets näringsliv varit av negativ art. Smältverket i Porjus har sålunda nedlagts utan att något nytt industriellt företag kommit i stället. Det är ingen tvekan om att flygförvaltningens planer i detta område kommer att bli ett ytterligare hinder för den ekonomiska utvecklingen i Norrbottens inland. Verkningarna begränsar sig ju nämligen inte till själva skjutfältet. Det är betecknande att det just nu göres nya försök att förhindra tillkomsten av mellanriksvägen över Graddis.

Länsstyrelsen och skogliga myndigheter, turismens företrädare och en enhällig befolkning i detta område anser att Graddisvägen skulle komma att få mycket stor betydelse för att utveckla det norrbottniska inlandets näringsliv. Men samtidigt som man förberett robotskjutfältet har man också börjat anföra militära skäl för att låta bygget av Graddisvägen anstå till förmån för liknande vägbyggen i andra områden där det redan finns mellanriksförbindelser.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer undertecknade,
att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 73 i den del som avser upprättande av ett skjutfält i Norrbotten för övningar med robotvapen.

Stockholm den 16 mars 1960

Helmer Holmberg

H. Hagberg

Knut Senander

Gustav Johansson

Henning Nilsson